

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Η αμερικανική επανάσταση

Οι αγγλικές αποικίες στην Αμερική:

• **1607-1732:** 13 αποικίες στα ανατολικά παράλια της Βόρειας Αμερικής υπό αγγλικό έλεγχο. **Αποικοί:** Άγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί και Σουηδοί (τεχνίτες, κατεστραμμένοι μικροεπιχειρηματίες, θύματα θρησκευτικών διώξεων, κατάδικοι).

• **Αποικίες του Βορρά (1763):** 1.000.000 κάτοικοι (40.000 μαύροι σκλάβοι)· ανάπτυξη αγροτικής οικονομίας, ακμή του εμπορίου σε μεγάλες πόλεις (Βοστώνη, Νέα Υόρκη, Φιλαδέλφεια)· τα Πανεπιστήμια (Harvard, Yale, Princeton) κέντρα των ιδεών του Διαφωτισμού.

• **Αποικίες του Νότου (1763):** 750.000 κάτοικοι (300.000 μαύροι σκλάβοι)· **οικονομία:** μεγάλες φυτείες καπνού, ρυζιού, βαμβακιού· **ιδιοκτήτες:** Ευρωπαίοι (κυριαρχούσαν στην οικονομική και κοινωνική ζωή)· η γη καλλιεργείται από μαύρους (άθλιες συνθήκες διαβίωσης)· ελάχιστα αστικά κέντρα.

• **Διοίκηση:** Άγγλος κυβερνήτης διορισμένος· **συνέλευση αποίκων** (δικαίωμα γνώμης μόνο σε: ψήφιση νόμων και έγκριση φόρων)· **δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι:** πλούσιοι άποικοι· δεν εκπροσωπούνταν στο αγγλικό κοινοβούλιο· **εξωτερικό εμπόριο:** ελεγχόταν από την Αγγλία.

Η αποικιακή κρίση και η αμερικανική επανάσταση:

► Αιτίες της κρίσης:

1. Ταχεία ανάπτυξη των αποικιών → οι πλούσιοι δυσφορούν για την οικονομική κηδεμονία της Αγγλίας.

2. **Επταετής πόλεμος (1756-1763):** Η Αγγλία:

• Απαγορεύει στους Αμερικανούς την εκμετάλλευση του Καναδά και της Φλόριντα.

• Απαιτεί νέους φόρους.

→ Αποχή των αποίκων από τα αγγλικά προϊόντα.

→ Αντιδράσεις για τους φόρους στο τσάι.

→ Επιβολή εμπορικών περιορισμών από την Αγγλία.

3. Σύγκληση **Κογκρέσου της Φιλαδέλφειας** (Σεπτέμβριος 1774) → Προσπάθεια συμβιβασμού χωρίς αποτέλεσμα → **Μάχη του Λέξιγκτον** (Απρίλιος 1775): Η Αγγλία ηττάται (οριστική ρήξη).

► Η αμερικανική επανάσταση:

• **Ιδεολογική οργάνωση της επανάστασης:**

1. **Φυλλάδια** κατά της αγγλικής εξουσίας (Τόμας Πέιν).

2. Σχηματισμός αμερικανικής **εθνικής συνείδησης**.

3. Το Κογκρέσο της Φιλαδέλφειας ψηφίζει τη **Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας (4 Ιουλίου 1776):** Συντάκτες Τόμας Τζέφερσον και Μπέντζαμιν Φράνκλιν.

- **Αμερικανική επανάσταση ή πόλεμος της ανεξαρτησίας (1775-1781):**

- ✓ Αρχιστράτηγος Αμερικανών: **Τζορτζ Ουάσινγκτον**.
- ✓ Τα τρία πρώτα χρόνια οι Άγγλοι υπερεπέρχονται.
- ✓ Μετά το **1778** οι Αμερικανοί δέχονται βοήθεια από Γαλλία, Ισπανία, Ολλανδία και αποκτούν το προβάδισμα.
- ✓ **Μάχη του Γιόρκταουν** (Οκτώβριος 1781): Η Αγγλία ηττάται (τέλος του πολέμου).

- **Ανεξαρτησία και νέο κράτος:**

- Η Αγγλία αναγνωρίζει τις 13 αποικίες (**συνθήκη των Βερσαλλιών, 1783**) ως ανεξάρτητο κράτος με το όνομα: **Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ)**.
- Το **Σύνταγμα των ΗΠΑ (1787)** ανακήρυξε τη χώρα ένωση (ομοσπονδία) πολιτειών και βασίστηκε στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών.
- Η **κεντρική κυβέρνηση** αποφασίζει για οικονομία, άμυνα και εξωτερική πολιτική.
- Οι **πολιτείες** ρυθμίζουν μόνες του ζητήματα τοπικής αυτοδιοίκησης, δικαιοσύνης, εκπαίδευσης και αστυνόμευσης.
- **Νομοθετική εξουσία:** Κογκρέσο (**Γερουσία, Βουλή των Αντιπροσώπων**):
 - ✓ Κάθε πολιτεία εκπροσωπείται στη **Γερουσία** από δύο **γερουσιαστές**, ανεξαρτήτως του πληθυσμού της.
 - ✓ **Βουλή των Αντιπροσώπων:** οι πολιτείες εκπροσωπούνται από αριθμό βουλευτών ανάλογο προς τον πληθυσμό τους.
- **Εκτελεστική εξουσία:** Πρόεδρος (εκλέγεται κάθε 4 χρόνια από ένα σώμα εκλεκτόρων και μπορεί να επανεκλεγεί μόνο μία φορά). **Πρώτος Πρόεδρος** των ΗΠΑ (1789) **Τζορτζ Ουάσινγκτον** (έδωσε το όνομά του και στην πρωτεύουσα των ΗΠΑ).
- **Δικαστική εξουσία:** Ανεξάρτητη και αιρετή.